

BV Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is dé informatiebron voor directeuren-groootaandeelhouders (dga's) en ondernemers in het mkb. Wat is er veranderd in de relevante wet- en regelgeving, en hoe kunt u deze informatie direct in uw organisatie en dagelijkse werk toepassen? U weet het dankzij nieuws en praktische artikelen over onder meer bedrijfshuisvesting, belastingzaken, onderhandelingen en merkrecht.

De onafhankelijke en ervaren redactie van BV Rendement zit bovenop het nieuws en vertelt u als eerste wat de ontwikkelingen zijn. Altijd in heldere taal en met een praktische insteek, zodat u de informatie direct kunt vertalen naar uw eigen werksituatie. BV Rendement is daarnaast multimediaal. De voor uw vakgebied relevante informatie verschijnt:

- dagelijks op het digitale platform Rendement Online, waar u onder meer het laatste nieuws, checklists, rekentools, maatwerkbrieven en verdiepingsartikelen tot uw beschikking heeft;
- wekelijks gebundeld in een e-mailnieuwsbrief;
- maandelijks in het vakblad BV Rendement, boordevol nieuws en achtergrondartikelen, digitaal en op de mat;
- tweemaandelijks in een handzaam themadossier: een pocketboekje dat iedere editie een complex onderwerp uitdiept.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bvblad

KUNT U DE ACCOUNTANT AANSPRAKELIJK STELLEN VOOR GELEDEN SCHADE?

Check de controleur

Soms zit het mee, soms zit het tegen. De successen heeft u uiteraard aan uzelf te danken. Maar bij tegenslagen is er nogal eens de neiging om anderen verantwoordelijk te houden of aansprakelijk te stellen. De accountant bijvoorbeeld. Als die wat beter had opgelet, had u nu geen schade. Waar moet u op letten als u de accountant aansprakelijk wilt stellen voor die schade?

Allereerst is het goed om te weten dat niet iedere accountant een accountant is. In het dagelijkse spraakgebruik wordt de externe boekhouder ook wel eens aangeduid als de accountant, maar dat is hij niet. Echte accountants komen in twee smaken: de registeraccountant (RA) en de accountant-administratieconsulent (AA). Beiden zijn gebonden aan gedragscodes en zijn aan te spreken als zij fouten maken. Voor de 'gewone boekhouder' geldt dat veel minder. Die is niet gebonden aan gedragsregels. Hij is dus pas aansprakelijk als hij heel ver uit de bocht vliegt en bijvoorbeeld uw administratie kwijtmaakt. Zowel de RA als de AA (als die een extra certificaat haalt) kunnen jaarrekeningen goedkeuren. Als zij daarin fouten maken of onzorgvuldig zijn, kunnen zij aansprakelijk zijn voor de schade die anderen daardoor lijden.

Vertrouwen

Het is de taak van de accountant om de financiële verantwoording van een onderneming te controleren. Dat doet hij in het belang van het maatschappelijk verkeer, dus ook ten behoeve van uw bv. Verwijten aan de accountant op dit gebied zijn bekend van megafaillissementen, maar kunnen ook heel goed aan de orde zijn bij kleinere bedrijven. Een accountantscontrole van de jaarrekening is verplicht

bij bedrijven met een jaaromzet van meer dan € 12 miljoen, een balanstotaal van meer dan € 6 miljoen en meer dan 50 werknemers. De gedachte is dat als een accountant de jaarrekening heeft goedgekeurd, u erop mag vertrouwen dat het goed zit. Dat wil zeggen dat het beeld dat de jaarrekening geeft, juist moet zijn. De realiteit is natuurlijk dat u niet eerst jaarrekeningen van uw klanten doorspint om te besluiten of u wel gaat leveren. Maar de realiteit is ook, dat kredietbeoordelaars die jaarrekeningen wél helemaal napluizen. En banken net zo goed. Als

een onderneming technisch failliet is, moet de wereld dat weten. De accountant mag dan niet meewerken aan het creëren van een te rooskleurig beeld.

Taak

Als u schade lijdt doordat een handelspartner toch niet zo goed in de slappe was zit als u dacht, kunt u overwegen om diens accountant aansprakelijk te stellen. Bij uw handelspartner zelf valt waarschijnlijk niet meer zoveel te halen. Aan de ene kant ligt de drempel om de accountant van een ander aan te spreken hoog. U moet namelijk aantonen dat sprake is van een onrechtmatige daad tegenover u, als derde. Aan de andere kant is het juist gemakkelijker om een accountant aansprakelijk te stellen die u niet zelf heeft ingeschakeld. Deze accountant heeft namelijk geen algemene voorwaarden die hij tegen u kan gebruiken. Bovendien worden er strenge eisen

Zorgvuldig onderzoek doen naar delicate kwesties

Een atypische bezigheid voor accountants die tot enorme schade kan leiden is het doen van feitenonderzoek. Aan accountants wordt dan gevraagd om bijvoorbeeld fraude of grensoverschrijdend gedrag te onderzoeken. Zulk onderzoek wijkt nogal af van het controleren van de jaarrekening en hoewel forensisch accountants (zouden moeten) beschikken over specifieke expertise op dit gebied, gaat het soms toch mis.

Gevolgen

Een dergelijke misser kan meteen grote gevolgen hebben, want het gaat per

definitie om onderzoeken naar ernstige beschuldigingen. Als uit het rapport blijkt dat iemand schuldig is aan de verweten gedragingen, is diens carrière voorbij. Daarom moet zulk onderzoek uiterst zorgvuldig worden uitgevoerd (dat geldt overigens niet alleen voor accountants maar voor iedereen die dergelijke onderzoeken uitvoert).

Als u zelf bent 'onderzocht' is het zeer de moeite waard om te controleren of de onderzoeker voldoende wederhoor heeft toegepast, zich alleen maar uitlaat over zaken waarvan hij verstand heeft en of hij de eigen protocollen heeft nageleefd.

gesteld aan de accountant als het gaat om de uitvoering van zijn wettelijke taak (de accountantscontrole). Zo keurde een accountant de jaarrekening van een onderneming goed, maar vergat na te gaan of het bedrijf mogelijk onder een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds viel. Dat bleek jaren later wel het geval te zijn. Het bedrijf moest miljoenen aan achterstallige premies betalen en ging failliet. Daardoor leed de financier van deze onderneming schade. Deze financier kon zijn schade verhalen op de accountant, omdat de jaarrekening bij nader inzien dus geen getrouw beeld gaf.

Failiet

Aansprakelijkheid van de accountant voor fouten bij de controle van de jaarrekening is ingewikkeld. Toon maar eens aan wat de accountant precies over het hoofd heeft gezien. Gelukkig hoeft u dat niet zelf te doen. Als de betrokken onderneming inmiddels failliet is, is dit een mooie taak voor de curator.

U zult zelf eerder te maken krijgen met fouten van uw eigen accountant of administrateur. U mag een proactieve houding verwachten. De administrateur die zijn klant in coronatijd hielp bij de aanvraag van NOW-loonkostensubsidie, maar de klant niet wees op een tweede NOW-ronde, was aansprakelijk voor 50% van de schade die de klant hierdoor leed.

Klagen

De mogelijkheid tot schadevergoeding is in de algemene voorwaarden van de accountant vaak sterk beperkt. Dat mag. Standaard is opgenomen dat u binnen een korte termijn moet klagen omdat anders uw rechten vervallen. Trek dus op tijd aan de bel als u het vermoeden heeft dat er fouten zijn gemaakt. Óók als nog niet volledig duidelijk is wat er mis is gegaan of wat precies de schade is. Typische accountantstaken gaan meestal wel goed. Het risico op uitglijders wordt groter als accountants zich gaan bezighouden met zaken die niet direct tot hun kerntaken horen (zie ook het kader links). U krijgt bijvoorbeeld advies over de BTW

die u in rekening moet brengen. Jaren later blijkt dit advies niet juist en volgt een enorme naheffing. Of de accountant helpt u met een overname, maar laat na om voldoende garanties op te nemen in de overeenkomst, terwijl er ook nauwelijks een 'due diligence'-onderzoek is gedaan. Allemaal goed bedoeld misschien, maar u zou eigenlijk meer hebben gehad aan het advies van een echte expert.

Tuchtklacht

Het heeft geen zin om accountants lastig te vallen met enorme vorderingen, in de hoop dat zij zwichten voor de druk en in ieder geval iets betalen. Serieuze claims worden behandeld door de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar. Die is niet erg onder de indruk van dreigen met een tuchtklacht bij de Accountantskamer. Maar zo'n klacht kan wél een heel nuttig opstapje zijn. Als de Accountantskamer oordeelt dat een accountant het vreselijk fout gedaan heeft in de beroepsuitoefening, is dat veelbetekenend. Daarmee

staat nog niet vast dat de accountant aansprakelijk is, maar in de praktijk staat u met 3-0 voor. Het grote voordeel van een tuchtprocedure is dat die veel sneller en goedkoper is dan een procedure bij de gewone rechtbank. U heeft er zelfs geen advocaat voor nodig. De tuchtrechter voor accountants kan ook (anders dan bij advocaten en notarissen) een schadevergoeding van maximaal € 7.500 toewijzen. Juich niet te vroeg, want het kan in een gerechtelijke procedure zo weer 3-3 komen te staan. Als blijkt dat de accountant een fout gemaakt heeft, maar niet specifiek tegenover u, krijgt u geen vergoeding. En ook niet als blijkt dat u de schade ook zonder de fout van de accountant zou hebben geleden. Kortom: de lat ligt vrij hoog, maar bij het controleren van de financiële bedrijfsvoering horen óók verantwoordelijkheden waar u de accountant op kunt aanspreken.

Bert van Mieghem, advocaat ondernemingsrecht bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl